

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ
KOMİSYONU**

**KIRSAL ALANDA KADININ
GÜÇLENDİRİLMESİ VE KIRSALDA KADIN
GİRİŞİMCİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ
KONULU ALT KOMİSYON TUTANAKLARI**

Tarih: 4 Mart 2016 Cuma

4 Mart 2016 Cuma
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.37
BAŞKAN: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

BAŞKAN – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, sayın misafirlerim; öncelikle “Hoş geldiniz.” diyorum.

Biliyorsunuz, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna bağlı olarak Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi ve Kırsalda Kadın Girişimciliğin Desteklenmesi Alt Komisyonu kuruldu. Alt Komisyonumuzun amacı, kırsal alanda kadının sahip olduğu güçlerin ortaya çıkarılması; eğitim, sağlık, tarımsal üretim, girişimcilik, pazarlama, örgütlenme, sosyal güvenlik gibi alanlarda desteklenmesi; kamu hizmetlerine erişimin kolaylaştırılması; bu alanda yapılanların, sorunların tespiti ile çözüm önerilerinin getirilerek kadın istihdamının kırsal alanda daha da artırılmasıdır. Kalkınma Bakanlığımızın belirttiği üzere kalkınmadaki amaç, ülkemizi yüksek gelir grubu ülkeler seviyesine çıkarmak ve insani kalkınma açısından ise en yüksek insani kalkınma grubuna yükseltmektir.

Biz daha önce ilk toplantımızı yapmıştık, ilk toplantımızda da Başkan seçimi yapıldı. Bugün de ikinci toplantımızı gerçekleştiriyoruz.

İkinci toplantımızda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı temsilcilerimizi konuk ediyoruz.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından Eğitim, Yayım ve Yayınlar Dairesi Başkanı Süleyman Bulut ile Uzman Nimet Kaleli bugün bizimle olacak.

Tarım Bakanlığımızın, geçtiğimiz yıllarda, Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi Ulusal Eylem Planı hazırlanmıştı 2012 ve 2016 yıllarını kapsayan. Onun dışında da kırsal alanda kadının güçlendirilmesine yönelik çalışmaları var. Biz hem bu eylem planı hakkında bilgi alıp hem de sonuçları hakkında görüşlerini, ayrıca bize önerecekleri somut öneriler varsa onları almak istiyoruz.

Toplantımız, inşallah, hayırlara vesile olur. Bundan sonra da kendimize bir yol haritası belirleyeceğiz. Bütün üyelerimizin belirteceği teklifler ve önereceği kurumların, kişilerin, sivil toplum kuruluşlarının, üniversitelerin, meslek odalarının görüşlerini almaya çalışacağız. Bu konuda da üyelerimizin fikirlerini, desteklerini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Başkanım, hemen dinlemeye geçelim mi arkadaşları?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Tabii.

BAŞKAN – Üyelerimizden bu arada görüş bildirmek isteyen varsa görüşlerini alalım, isterseniz öyle dinlemeye geçelim.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Konu başlıklarınız var mı? Bu kurumdan hangi konularda, hangi noktalarda bilgi isteyeceksiniz; genel bir bilgi mi alacaksınız?

BAŞKAN – Bugünkü konuda mı?

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Evet.

BAŞKAN – Özellikle bu eylem planıyla ilgili bilgi alacağız. “Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi Ulusal Eylem Planı”nda neler yapıldı, ne tür sonuçlar alındı, ne aşamada, sonucu ne?” bugün alacağımız bilgiler bunlar.

Arkadaşlarımızdan görüş beyan etmek isteyen varsa...

Konuklarımızı tanıyalım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Herkese merhabalar.

Kırsalda Kadın Hizmetleri Koordinatörü olarak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında görev yapmaktayım. Çok uzun süredir, on yılı aşkın bir süredir kırsalda kadın üzerine çalışma yürütüyorum. Birimimiz doğrultusunda yaptığımız tüm çalışmalarımızda kırsalda kadının güçlendirilmesi esasına önemle vurgu yapıyoruz.

Bugün sunumumuzda size sadece Ulusal Eylem Planı değil, aynı zamanda Bakanlığımızın kırsalda kadını güçlendirmek adına yürütmüş olduğu eğitim yayım çalışmaları, desteklediğimiz projeler ve kadın girişimciliğin, tarımda kadın girişimciliğin güçlendirilmesi amacıyla başlattığımız çalışmalar hakkında da kısa bir bilgi vermek istiyoruz.

Ben, şimdiden herkese çok teşekkür ediyorum bizleri dinleyecekleri için.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Sayın Başkanım, Komisyon üyesi değerli milletvekillerimiz, sayın katılımcılar; ismim Süleyman Bulut, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Eğitim ve Yayım Daire Başkanlığı görevini yürütmekteyim. Bundan önce uzun yıllar Kırsal Kalkınma biriminde teknik personel ve koordinatör olarak görev yaptım. Son dört yıldır da eğitim biriminde Bakanlığımız görev alanına giren her türlü eğitim faaliyetlerini yapmak ve yaptırmak görevine atfen eğitim biriminde Daire Başkanı olarak görev yapmaktayım.

Bugün bizi kabul ettiğiniz için teşekkür ediyorum.

RADİYE SEZER KATIRCIOĞLU (Kocaeli) – Biz teşekkür ederiz bize vakit ayırdığınız için.

Şimdiden hayırlı uğurlu olsun. Daha vaktinizi almayalım, cuma bugün, gerçekten zaman sıkışık.

Kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN – Başlayabiliriz.

Buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Sayın Başkanım, Komisyon üyesi değerli milletvekillerimiz; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyor, bugün kırsal alanda kadına yönelik faaliyetleri sizlerle paylaşma imkânı sağladığınız için tekrar şükranlarımı arz ediyorum.

Efendim, biz, Bakanlık olarak, öteden beri, kırsal alanda yaşayan kadınlara yönelik olarak bütün tarımsal konularla beraber olmak üzere, bunun dışında ev ekonomisi, aile ekonomisi gibi konularda öteden beri 81 ilimizde çeşitli eğitim ve yayım faaliyetleri sürdürülmektedir.

Bu konular arasında öteden beri sürdürdüğümüz bu eğitim yayım faaliyetlerini son yıllarda artık kapsamını tarımsal konuların dışında istihdam artırıcı, girişimcilik gibi konuları da ele alarak daha spesifik konular üzerine odaklaştık. Bu noktada üç yıl önce, 2013 yılında Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Bakanlığımız bünyesinde Kadın Çiftçi Eğitimi İşbirliği Protokolü imzalandı. Bu işbirliği protokolü kapsamında 81 ilimizde kadınlarımız tarım dışındaki iklim değişikliği, girişimcilik gibi konularda da eğitimlere tabi tutuldu.

BAŞKAN - Kadın Çiftçi Eğitimi İşbirliği Protokolü, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı...

Başka...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Türkiye Ziraat Odaları Birliği...

BAŞKAN – Türkiye Ziraat Odaları Birliği.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet, üçlü bir protokoldü efendim.

Bu kapsamda 5 pilot ilde başladığımız eğitimler 81 ilimize yaygınlaştırıldı. Tarımsal konular dışında girişimcilik, iklim değişikliği gibi tarım dışı fakat sosyal hayatı, kırsal alandaki yaşamı ilgilendiren diğer konularda da uzman eğiticiler tarafından...

BAŞKAN – Bu, 81 ildeki toplam kadın sayısı, değil mi?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet efendim.

BAŞKAN - 8.568 kadın katıldı.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet.

Yine tarım dışı konularımızda, Anne Çocuk Eğitim Vakfı'yla beraber, tarımsal konuların dışında, Anne Çocuk Eğitim Vakfı iş birliğiyle aile ekonomisi konularında pilot illerde eğitimlerimiz devam etmekte.

Bu kapsamda eğitim başlıklarının tarımsal konularda olduğunu arz etmiştim. Aile ekonomisi, sağlıklı gebelik, sağlıklı beslenme, çocuk gelişimi gibi kırsal alanda sosyal yaşamı bire bir ilgilendiren konularda da farklı noktalarda Anne Çocuk Eğitim Vakfı ile Dere Tepe Eğitim Kadın Destek Programı eğitim çalışmalarımız da devam etmekte.

Yine, Kalkınma Bakanlığı desteğiyle rutin devam eden eğitimlerimizin yanı sıra “Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi” adı altında klasik eğitimlerimizden bir farklı noktada kadınlara bu eğitimleri aldıkları konularda yapılan eğitimleri müteakip fidan, fide gibi girdi desteği de sağlanan Kadın Çiftçiler Tarımsal Yayım Projesi yine ilgili pilot illerimizde devam etmekte.

BAŞKAN – Kadın Çiftçiler...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – ...Tarımsal Yayım Projesi.

Rutin eğitimlerin yayında, efendim, bu Bakanlık imkânlarımız ölçüsünde yapılan eğitimlerde girdi temini de sağlanıyor, fide, fidan desteği gibi. Bu eğitim başlığımızın farkı rutin eğitimlerden bu olmakta. Bu konu, önümüzdeki konu ise “Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor” çalışması.

Bakanlığımız uhdesinde 49 adet AR-GE faaliyetlerinden sorumlu araştırma enstitüsü görev yapmakta. Biz, araştırma enstitülerimizde geliştirilen çeşitlerin, yeni metotların, yeniliklerin, tarımsal konulardaki yeniliklerin kadın çiftçilerimiz nezdinde de buluşturulması noktasında araştırma enstitüsünde geliştirilmiş projelerimizi “Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor” çalışması adı altında bir başka başlıkta eğitim ve yayım faaliyetlerini sürdürüyoruz.

Bu tabloda yürüttüğümüz proje illeri ve araştırma enstitülerinin listesi bulunmakta. Bu enstitülerde geliştirilen yenilikler...

BAŞKAN- Hangi iller acaba?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Tabloda görüldüğü üzere, efendim, Edirne, Manisa, Yalova, Isparta, Samsun, Ankara, Kahramanmaraş, Osmaniye, Tokat, Erzincan, Aydın, Eskişehir ve Adana illerinde. İlgili araştırma enstitülerinde geliştirilen tarımsal yenilikler o ildeki kadın çiftçilerimizle buluşturuluyor.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bu illerin seçimi nasıl yapılıyor acaba?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Kadın çiftçilerden, hedef kitleden gelen talepler doğrultusunda, illere ayrılmış bütçe ödenekleri nispetinde her yıl enstitü sayısını artırarak devam ediyoruz efendim.

Bir sonraki slaytımızda süregelen faaliyetlerimizi arz ediyorum. İlerleyen slaytlarımızda 2016 yılındaki programlanan çalışmalarımızı arz edeceğim.

Yine kırsal alanda yaşayan kadınlarımıza yönelik olarak 2015 yılında yeni bir çalışmaya başladık. Bu projede daha nitelikli, İŞKUR ve KOSGEB desteğiyle istihdam artırıcı projelere yöneldik. Bu projeleri pilot il olarak 2015 yılında 3 ilde yürüttük: Kayseri ilinde “Kadın Çiftçiler Vermikompost Üretiyor.” İzmir’le başladık, İzmir ilinde “Balıkçılıkta Kadın Eli Projesi.” Balıkçılık sektörünün her alanında istihdam edilen kadınlarımıza yönelik olarak İŞKUR ve KOSGEB desteğiyle balıkçılık alanında mesleki eğitimlerde bulunduk. Kendi alanında eğitim esnasında başarılı olan kadınlarımızı da yurt dışı örnek işletme tesisleri ziyaretlerine götürdük.

Bu kapsamda bir diğer projemiz, Kayseri ilinde “Kadın Çiftçiler Vermikompost Üretiyor.” Kayseri ilinde solucan gübresi üretimine yönelik olarak kadın çiftçilerimize eğitim faaliyetlerinde bulunduk. Yine içlerinden başarılı olanları yurt dışında örnek işletme ziyaretlerine de götürdük.

Bir diğeri Hatay ilinde üçüncü projemiz...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Filmlerimiz var efendim. Bu filmlerden...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT –Küçük sunumlarımız da vardı arada, onu da...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – İsterseniz bir başlatalım.

BAŞKAN – Olur.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Solucan gübresiyle ilgili kadınlarımızın yapmış olduğu çalışmalarla ilgili küçük bir film. Fakat Hatay’da biraz basına da yer verildiği için Hatay projemizdeki filmi sizinle paylaşmak istiyorum, vaktinizi de çok almamak adına.

BAŞKAN – Kadın Çiftçiler ile İpekböceği...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet.

BAŞKAN – İpek ürünlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Üçüncü pilot ilimiz Hatay ilydi. Üçüncü pilot ilimizde 2015 yılı bu projelerin, nitelikli spesifik projeler arasında Hatay ilinde yine kadın çiftçilerimize yönelik olarak sürdürülebilir bir kalkınma modeli olarak ipek böcekçiliğinin yaygınlaştırılması. Yine bu kapsamda 50 kadın çiftçimiz eğitilmiş ve Bursa’da Koza Birlikteki örnek işletme tesislerini ziyaret ettirilmiştir.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bunun bir filmini sizinle paylaşmak istiyoruz.

(Kısa film izlendi)

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Ulusal medyada yer alan, bir haber niteliğinde, yaptığımız faaliyetlerden küçük birini paylaşmış olduk efendim.

Yine ilk kez 2015 yılında KOSGEB ile İŞKUR iş birliğiyle Tarımda Kadın Girişimciliğinin Güçlendirilmesi Programı başlatıldı. 2015 yılında 8 pilot ilde programı yürüttük. Bu iller: Balıkesir, Muğla, Çankırı, Konya, Malatya, Kırklareli, Zonguldak ve Gaziantep. 8 ilde gerçekleştirilen bu programda 407 kadınıımız eğitildi. 8 il arasında, iller kendi arasında kurulmuş proje pazarlarında, iller nezdinde oluşturulmuş jüriler tarafından, 1'inci olan, 8 ilin 1'incileri, Şekerbank sponsorluğunda, bizim katkılarımızla, parasal ödüle de layık görüldü. Bu kapsamda kendi fikri mülkiyet hakkı olarak yürüttükleri projeleri de finans olarak desteklendi, Şekerbank sponsorluğu tarafından.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Burada girişimcilikle ilgili olarak, Tarımda Kadın Girişimciliğinin Güçlendirilmesi Programı'nda Şekerbank'la birlikte bir film oluşturmaya karar verdik ve kadınların bu programa katılmalarındaki fikirlerini ve düşüncelerini filme aktardık.

(Kısa film izlendi)

BAŞKAN – Bir şey söyleyeyim: Cuma vakti olduğunu ben biraz unutarak bugünkü toplantıyı yaptım. Cuma vakti arası verelim diyorum. Yemek yiyen arkadaşlarla yemeğe inelim biz bayanlar. Cumaya gitmek isteyen erkekler gitsin.

12.30 gibi toplanalım, olur mu?

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Filmi bitirelim ama, bir dakika kalmadı filmde.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Kısa efendim.

BAŞKAN – Tamam, filmi bitirelim.

(Kısa film izlendi)

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bunu Birleşmiş Milletlerde sunmadınız mı? Güzel bir proje.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Birleşmiş Milletlerde... COP'ta sunduk.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kadın...

EĞİTİM YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Hayır, orada henüz sunmadık.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bu çalışmamız 2015 yılında başladı efendim, ikinci yıla geçtik.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – 2015'te yeni sonuçlandı.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Olsun, 2016'ya talep etseydiniz eylül-ekimde, bunu yetiştirirdiniz şimdi şubat-marta.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Onu herhâlde kaçırdık.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Yok, yok, 2017’de mutlaka sunun ama, şimdiden yapın onun girişimini Birleşmiş Milletler... Çünkü, biz, o mikro kredide vesairede hep başka ülke örneklerini ve daha küçük örnekleri görüyoruz. Bu iyi bir örnek Birleşmiş Milletler için de.

BAŞKAN – Erkeklerle izin verelim.

Yarımda başlayalım.

Kapanma Saati: 12.02

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.40

BAŞKAN: Emine YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa)

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

(Sinevizyon gösterisi yapıldı)

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT - Efendim, aradan önce arz ettiğim 2015 yılında başladığımız -kadın çiftçiler- Tarımda Kadın Girişimciliğinin Güçlendirilmesi Programı, 8 pilot ilde yürüttüğümüz çalışma ve akabinde 3 ilde başladığımız kadın çiftçilere yönelik özel projeler kategorisinde her yıl 15 Ekim günü Bakanlığımız tarafından Dünya Kadın Çiftçiler Günü olarak kutlanmakta. Bu projelerde 2015 yılında başladığımız çalışmaları 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nde onlara finansal bir destekle de taçlandırılmak istedik. Bu noktada izlediğimiz sinevizyonda 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü kutlama programı sırasında başarılı olan kadınlara Şekerbank sponsorluğunda yapmış oldukları projelere de finansal katkı sağlandı.

Yine, devam edeyim uygun görürseniz sunumumuza.

Tüm bu yürüttüğümüz ülkemiz çapındaki çalışmalara ek olarak ayrıca FAO'yla beraber uluslararası dış kaynaklı projeleri de yürütmekteyiz. Bu kapsamda Azerbaycan'la yürütmekte olduğumuz toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesine dayalı olarak kadınların kırsal kesimde sosyoekonomik açıdan güçlendirilmesi projesi var. Azerbaycan'la yürüttüğümüz bu projeye de yine 3 il kapsamında Kastamonu, Kars, Antalya illerinden kadın işçilerin katılımıyla devam etmekteyiz.

BAŞKAN – Orada, o projeden biraz bahsedebilirsiniz geriye alıp azıcık, bu Sosyoekonomik Yönden Kapasitelerin Geliştirilmesi Projesi.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Proje, efendim, 2012 yılında FAO tarafından kabul edilmiş bulunan 23 proje arasında kadına yönelik tek proje olması bakımından önemliydi bizim açımızdan. FAO kaynakları kullanarak, 250 bin dolar bir bütçeyle, Azerbaycan ve Türkiye'deki kadın işçilerin karşılıklı eğitimi ve teknik ziyaretlerini kapsamakta.

Bu kapsamda eğitilmiş çiftçi sayımızı 3 il toplamı olarak rakamı hatırlıyor musunuz?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, 3 il toplamında 30 kadın çiftçiye eğittik ve 30 tane de teknik personel toplumsal cinsiyete duyarlı bir model oluşturmayı hedefliyoruz yayım çalışmalarımızda.

BAŞKAN – Kastamonu, Kars, Antalya.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, 3 ilde oldu. En son 30 kadının da Ankara'da girişimcilik ve pazarlama ve aynı zamanda ürün geliştirme konusunda eğitim almalarını sağladık. Şu anda, eğitim materyallerini oluşturmak, modüler materyali oluşturmak üzere FAO'yla çalışıyoruz ve yapmış olduğumuz çalışmalar tamamen Azerbaycan'da uygulanmak üzere başladı. Haziran itibarıyla da projenin Azerbaycan'da tamamlanmasını, kapanışını gerçekleştirmek üzere çalışmalarımız başlıyor.

BAŞKAN – Bu ne zaman, hangi yıl başlamış bir proje bu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – 2012 yılında, Başkanımın söylediği gibi.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – 2012’de FAO tarafından kabul edildi efendim ama fiilen uygulamaya başlaması 2014 yılını buldu, Azerbaycan tarafından kaynaklı, biraz yavaş hareketten kaynaklı. Biz eğitimlerimizi tamamladık. Azerbaycan, kapanış için bu yıl eğitime onlar ancak geçebildi, onu bekliyoruz, bu yıl projemizi kapatacağız. FAO’nun o yıl içerisinde kabul ettiği, finansal destek sağladığı 23 proje arasında kadına yönelik tek proje olması bakımından biz önem atfediyoruz ülkemiz olarak.

Yine, Komisyonumuza ismini veren Kırsal Alanda Kadının Güçlendirilmesi Ulusal Eylem Planı’mız 2008 ve 2011 yılları arasında 1’i ulusal, 9’u bölgesel kadın çalıştaylarından yola çıkarak; üniversiteler, kamu kurum kuruluşları, STK’lar ve kadın çiftçilerden oluşan kişiler tarafından yapılmış çalıştay sonuçlarından yola çıkarak 2012 yılında kamuoyuyla paylaşıldı. Eylem planımız 4 stratejik alan, 9 gelişme eksen, 29 tedbirden oluşmakta. Biz yılda 2 kez eylem planımızın izleme, raporlama takip sistemini ele almaktayız. Stratejik alan ve gelişme eksenlerinde sorumlu kuruluşlar tarafından yürütülmüş olan faaliyetler yılda 2 kez bize bildirilmekte. Eylem planımız 2012-2013 yılları arasında kapsayan kısa vadeli, 2012-2014 yıllarını kapsayan orta vadeli, 2012 ve 2016 sonrasını kapsayan da uzun vadeli hedefleri içermekte. İlk etapta 2012 ve 2013 yıllarını kapsayan kısa vadeli hedeflerimizden kamu kurum kuruluşları, STK’lar, üniversiteler nezdinde, kırsal alanda kadına yönelik farkındalık yaratma noktasında faaliyetlerini çeşitlendirmeleri anlamında hedeflediğimiz amaçlara büyük anlamda, büyük kapsamda erişmiş bulunmaktayız.

Bakanlık olarak kırsal alanda kadına yönelik tüm bu faaliyetlerimizi ulusal ve uluslararası bir sürü, birden çok kuruluşun desteğiyle sürdürmekteyiz. Bu anlamda FAO’dan ILO’ya, UNDP’den İŞKUR gibi ulusal ve uluslararası kuruluşlar anlamında, sizlerin de huzurunda ben tekrar şükranlarımı da arz etmek istiyorum. Bakanlık kaynakları olarak bir noktaya kadar erişebiliyoruz. Ulusal ve uluslararası çeşitli partnerlerin desteğiyle 81 ilimizde kadınlara ulaşmaya çalışıyoruz.

Ayrıca, kırsal alanın vazgeçilmez unsurlarından ailenin temel yapı taşlarından çocuklarımıza yönelik olarak ayrı çalışmalarımız var. Bu kapsamda çocuklarımıza doğa, çevre koruma bilincini aşılama yönelik, tarım ve gıda ekseninde ulaşmaya yönelik 81 ilimizde Lider Çocuk Tarım Kampı programları yürütmekteyiz. Minimum üç gün süren bu aktivitelerde çocuklarımıza doğa sevgisi, çevre koruma, bilinçli tarım, iklim değişikliği gibi onların yaş düzeyine uygun metotlarla eğitimler ve oyun aktiviteleri sunmaktayız.

BAŞKAN – Kaç yaş portali var burada?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – İlköğretim 4’üncü sınıf öğrencilerine yönelik olarak 9-12 yaş aralığında.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Peki, bunların koçluğunu kim yapıyor orada?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Tarım il müdürlüklerimizdeki teknik personel arkadaşlarımız, genelde kadın teknik personel arkadaşımız.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Çünkü orada örnek olacak insanlar o çocuklara çok önemli yani zihniyet olarak da öyle, örnek olacak insanlar çok önemli.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet efendim, il müdürlüğündeki personelimiz, il millî eğitim müdürlükleri veya okullardan hocalamızla da iş birliğiyle yürütüyoruz.

BAŞKAN – Talepleri okullardan alıyorsunuz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Talepleri okullardan alıyoruz efendim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bir şey ilave edebilir miyim?

Hatta biz geçen yıl Başkanlık olarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının himayesi altındaki çocuklarla gerçekleştirdik. Bizim için çok duygusal, çok anlamlı olan bir lider çocuk tarım kampıydı çünkü bu çocuklar kendilerini çok farklı hissettiler, tarımı hiç öğrenmemişlerdi. Ankara Üniversitesiyle, çeşitli kurum ve kuruluşlarla, bizim çiftliğimiz, Atatürk Orman Çiftliği’nde farklı alanlarda dolaştılar ve bu çocuklara Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bu kampın o çocuklar açısından...

BAŞKAN – Kaç günlük bir kamp oluyor bu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Minimum üç günlük efendim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Onlarla birlikte üç günlük, bizim burada yaptığımız, Aile ve Sosyal Politikalar himayesindeki çocuklarla dört, beş günü buldu. En son günde 120 çocuğu da, gecekondu semtindeki çocukları aldık, 120 çocukla birlikte bir şenlik yaptık.

BAŞKAN – Bütün illerimizde var böyle bir çalışma.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Tabii, bu bütün illerimizde.

BAŞKAN – Tarım il müdürlükleri vasıtasıyla...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – İl müdürlüklerimiz vasıtasıyla yapılıyor efendim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Peki, yer olarak neresi seçiliyor?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – İl müdürlüklerimiz illerde uygun yerleri seçiyor efendim. Örneğin o ilimizde TİGEM’e bağlı bir çiftliğimiz varsa orada uygulama alanı gösteriyor. Ankara koşullarında Başkanlığımızda yaptığımız şeyde biz daha şanslıydık. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi gibi üniversitelerin de altyapılarını kullandık. Yine, TİGEM’in çiftliğinde ve Atatürk Orman Çiftliği’nin süt fabrikasında uygulamalı eğitimler de verdik onların yaş düzeyine uygun olarak. Malum, özellikle, büyükşehirlerde yaşayan çocuklarımız, yani çileğin ağaçta yetiştiğini düşünen nesiller geliyor. Bu anlamda, hem tarımı hem doğa korumayı hem çevre sevgisini aşılamayı hedefliyoruz özetle bu çalışmamızda.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Çevre bilinci, hepsi birlikte.

BAŞKAN – Biz, şimdi, Aile Bütünlüğünün Korunması Komisyonunda beraber çalışıyoruz Deniz Hanım’la da, şunu gördük aslında daha çok: Kamu kurumlarımızın çok güzel çalışmaları var ama bunların duyurulması noktasında eksiklikler var. Yani biz bile bir kısmına bu komisyonlar vasıtasıyla vâkıf olduk. Belki o konuda da birçok çalışmanın ya sivil toplum kuruluşları aracılığıyla kamuyla paylaşılması yönünde daha fazla ya da daha farklı yöntemlerin belirlenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Mesela bu sadece tarımla ilgili değil.

BAŞKAN – Genel manada, bütün hepsiyle.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Yok, yok. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının işte, evlerinde kalan çocuklar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından her yere geziye götürülüyor mesela. Sizin Tarım Bakanlığı dışında da, ben kendi şehrimden biliyorum, çok güzel gezilere katılıyorlar, tüm Türkiye’yi geziyorlar yani.

BAŞKAN – Buyurun Deniz Hanım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Şimdi, diğer komisyonlarda da gördüğüm kadarıyla, güzel çalışmalar yapılıyor, yönetmelikler çıkarılabiliyor, bazı tavsiyelerde de bulunuluyor; ya bunu uygulamada sorun yaşanıyor, denetleme sorunu oluyor, uygulamada eksiklikler kalıyor ya da güzel uygulamalar oluyor, bunların tanıtmaya ve tanıtımı iyi yapılmadığı için de dolayısıyla insanların bu tür etkinliklere ulaşımı zorlaşıyor. O nedenle daha dikkatli olunması gerekir diye, tanıtımın daha çok titizlikle yapılması gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun, devam edelim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Yine, EXPO 2016 kapsamında çocuklarımıza yönelik olarak çiçek ve doğa sevgisini aşılama anlamında bir ödüllü fotoğraf yarışması tertip ettik, dereceye giren çocuklarımızı belirledik. EXPO 2016’nın açılışında, açılış programı kapsamında da ilk 3’e giren çocuklarımızın ödülleri orada vermeyi düşündük, diğer il 1’incilerinin ödülleri kendilerine ulaştırıldı.

Tüm bu faaliyetlerimiz doğrultusunda, 2016 yılında hedeflediğimiz program ve çalışmalarımızı arz etmek istiyorum kısaca:

“Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor” araştırma enstitülerinde geliştirilen tarımsal yeniliklerin kadın çiftçilerimize ulaştırılması noktasında yeni iller ve yeni araştırma enstitülerimizin konularına 2016 yılında da devam edeceğiz.

BAŞKAN – Pardon, o şeye bir daha dönebilir miyiz? Şimdi, Giresun’da Fındık Araştırma Enstitüsü... İsterseniz, onları bir sayalım.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Mesela burada ben Konya’yı çok az yerde gördüm. Konya hem yüzölçümü olarak 42 bin kilometrekare hem tarım deyince akla gelen başka bir şehir düşünüyorum da... Düşünemiyorum, biraz da memleketçilik yapayım. Mesela Diyarbakır için zirai mücadele demiş ama yani hakikaten Konya’nın bu iller arasında da olması gerektiğini düşünüyorum. Kilometrekare olarak da yüzölçümü olarak da ve tarım deposu olarak da -adını ne koyarsanız koyun- Konya’nın bir şekilde bu listelerde olmasını arzu ederim, görmeyi arzu ederim söylediğim gerekçelerle.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Doğru söylüyorsunuz efendim. Biz bütçe olanakları nispetinde yaptığımız bu farklı program ve projelerde bir projede ele alamadığımız ilimizi bir diğer proje kapsamında değerlendiriyoruz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ama şu ana kadar bakıyorum, sadece bir tek yerde gördüm.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Tarımda kadın girişimciliğinin artırılması, 2015 yılındaki 8 ilimizde verilen eğitimler arasında vardı.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – İşte, bir tek orada geçiyor Konya'nın adı ama mesela “2016 yılında çalışılacak iller” bakın, burada da yok yine.

BAŞKAN – 2016 yılında yeniliklerle tanıştırma yönündeki projedeydi değil mi bu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet, efendim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Mesela Konya burada olmalı. Yani Konya hakikaten artık ürün çeşitliliği açısından da sadece buğday, arpa yetiştiriyor; efendim, pancar yetiştiriyor, mısır yetiştiriyor, sulanan bölgelerde çok farklı bitkiler, çilek yetiştiriyor bazı ilçelerde.

BAŞKAN – Şimdi, ben, efendim, sözünüzü kesmek istemiyorum.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yani ben görmeyi arzu ederim Konya'yı. Bütün illerimiz hak ediyor ama Konya'yı hem yüzölçümü olarak hem yetiştirdiği bitki çeşitliliği açısından görmek isteriz.

BAŞKAN – Buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şimdi, biz, Konya'da uzun yıllardır kadın çiftçilerle çilek yetiştiriciliği projesini yürütüyoruz, şu anda da devamlılığı sağlanmış durumda, devam ediyor. Seydişehir, Beyşehir'de çok da başarılı çalışma yürüttüler, hâlen devam eden orada o projemiz olması nedeniyle ismini geçirmedik.

BAŞKAN – Kadın çiftçilerle değil mi?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Kadın çiftçiler çilek yetiştiriyor Tarımsal Yayım Projesi kapsamında.

Bir de, Konya yakın bir zaman içerisinde zaten özel proje yazılarımız gidiyor, büyük bir olasılıkla kendileri de bir özel proje, il bazında bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacak bir proje göndermek üzere.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ama ben burada görmek istiyorum. Yani onu nasıl yaparsınız bilmiyorum ama görmek istiyorum. Nasıl alırsınız bu 2016 yılı çalışmasına...

BAŞKAN – Hatice Hanım da bir söz istiyor.

Buyurun.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Ben de tam -yani üzerine bastı Hüsniye Hanım- Afyon'u hiç görmedim diye onun için tarıyordum. Tarımsal ürünlerde özellikle mesela haşhaş çok özelliği olan ve farklı bir ürün. Ayrıca, mesela kiraz dünyanın en özel kirazı Afyon'da, Sultandağı'nda ve bir piyasa bile oluşturamadık henüz, Alaşehir üzerinden gidiyor, biliyorsunuz. Onun için özellikle kiraz, haşhaş... Bir de, hayvancılıkta -biz hanımefendiyle de bu konuyu konuştuk- kaymak için mandayı, yani Tarım Bakanlığıyla bir proje yapalım hem kadınları buna katalım, hibe olarak, Saanen keçisi gibi manda verelim diye bir yandan siz konuşurken hep bunları zihinsel olarak tarıyordum. Bu konuda ortak iş birliği yaparak Afyon'da artık IPARD'dan mı olur, ne bileyim, neden olursa, bir şeyden bu özel yani diğer yerlerde olmayan farklı ürünlerle projeye sokalım diye düşündüm. Sizinle de birlikte görüşelim, çalışalım.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Koyunculukta olsun, keçiye olsun, efendim, büyükbaşta olsun mesela Ereğli yöresinde, yine, hakeza 400 binlere varan rakamlar, 200 binlere varan rakamlar, mesela hiçbirini göremediğim için...

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Çok iyi olduğu için desteğe ihtiyaç hissetmemişler herhâlde.

BAŞKAN – Devam edelim arkadaşlar, vakit ilerliyor.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Efendim, bütçe olanakları nispetinde bir programda, demin arz ettiğim üzere, başka ili alıyoruz, diğer ili ama yıllara sari olarak 81 ile ulaşacağız inşallah beş altı yıl içerisinde.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bu Komisyondakilere ayrıcalık tanıyın, onların illerini öne aldırılım.

BAŞKAN – Kayıtlara geçecek bu, yani öncelik yok, tüm ülkemiz.

O illeri de bir görelim hemen. İsterseniz, onu okuyalım kısaca.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Ben kısaca söyleyeyim.

Bu yeniliklerle ilgili olarak bir de onlardan yayım projesi istedik. Tabii ki, gelen yayım projeleri içerisinden 5 tanesi Kalkınma Bakanlığı tarafından desteklendi. Aydın’da incir araştırma ile kaliteli kuru incir üretiminin kadın çiftçilerle sağlanması projesini yürüteceğiz. Osmaniye’de yağlı tohum araştırması ile çift sıralı ekim yönteminin kadınlarla yaygınlaştırılması, bu yeni bir ekim modeli. Isparta’da lavanta yetiştiriciliği, son zamanlarda lavanta çok gündemde olduğu için Isparta’da böyle bir proje. Kahramanmaraş’ta da kadınların kekik üzerindeki etkisi çok yoğun olması nedeniyle yaygınlaştırma projesi yapacağız. Erzincan’da da yeni bir kiraz çeşidinin kadınlarla odak nokta olarak yaygınlaştırılması çalışmasını yürüteceğiz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bu noktada söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Şimdi, bizim amacımız kırsal kesimdeki kadının, çiftlik kadın üreticilerinin güçlendirilmesi.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Ancak, bu çalışmaların yapılacağı illerde, mesela Aydın’da çevre sorunu da var. Bu direkt bizim konumuz olmamakla birlikte, bu sorunların da kadınlar aracılığıyla gündeme getirilmesi söz konusu olabilir mi? Mesela, şu anda Aydın’da hem toprak hem su hem de hava kirliliği söz konusu. Bu da üretimi etkiliyor. Bu kadınlarımızı desteklerken, bunlar konu alınırken çevreye duyarlılık da veya çevre için neler yapılabileceği, ne çalışmalar yapılabileceği de eklenebilir mi?

BAŞKAN – Etüt çalışmalarında belki ekleniyordur.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Tabii efendim. Bu eylem planımızdaki 4 stratejik alandan birisi zaten kırsal alandaki kadın ve doğal kaynaklar. Bu kapsamda yapılan eğitim yayın faaliyetleri de oluyor il müdürlerimiz nezdinde.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Zaten aslında bitki yetiştiriciliği veya ne yetiştirilecekse o konuyu araştırırken toprağın, suyun veya suya ihtiyacın herhâlde göz önünde bulunması gerekir. Hani, kirlenme veya kirlenme veya - nasıl diyeyim- tasarruflu ve gerçekten verimli kullanma, en azla en çok işi yapma; herhâlde onlar da dikkate alınıyordur.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Doğrudur efendim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bu dediğimiz konu da o noktada önem arz ediyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Evet. Ve hatta sadece kadınlar değil, madem çocukları da projeye alıyoruz, özellikle çevre bilinci açısından çocuklarla ilgili devletle bir program yapılabilir.

BAŞKAN – O kamplar herhâlde o noktada faydalı oluyordur.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bir de efendim, bu araştırma enstitüsü ve istasyonları zaten temel olarak bütün çalışmaları kadınlara anlatıyorlar bu çevre kirliliğinden tutun, en uygun üretim yerlerinin belirlenmesine kadar. Enstitünün ayrıca zaten bir çalışma şekli var. O nedenle, demonstrasyon alanları bile çok uygun yerlerde seçilerek yapılıyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Kadın titizliğini çevre sorunlarına taşırsak, zannediyorum bu biraz daha devlet dairesi sonucuna ulaşılır.

BAŞKAN – Buradan biraz daha dolaşalım diyorsunuz.

Evet, buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Efendim, geçen yıl 3 pilot ilimizde başlayan çalışmayı bu yıl 5 farklı ilimizde yine yürüteceğiz. Ankara ilimizde kadın çiftçiler domates yetiştiriciliği noktasında bir projemiz var. Gaziantep ilinde stevia (şeker otu) özellikle diyabet hastalıklarında sıfır şeker içeren bir bitkimiz. Bunun yaygınlaştırılması, kadın çiftçiler nezdinde yaygınlaştırılması çalışmalarımız devam edecek. Antalya ilimizde örtü altı yetiştiricilikte bire bir çalışan yine kadın çiftçilerimize yönelik olarak biyolojik mücadele yöntemlerine yönelik eğitimler gerçekleştireceğiz. Hakkâri ilinde yine dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliğinde kadın çiftçilere yönelik olarak eğitim faaliyetlerimizi sürdüreceğiz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ne yetiştireceğiz Hakkâri’de süs bitkisi olarak?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Dış mekân süs bitkisi yetiştireceğiz yani kesme çiçekçilikten ziyade, fide ve fidan üretimi, gül fidanı, çam, ters lale üretimi.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ters laleyi biliyorum Van’da on bir yıl kaldığım için.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bu proje kapsamında da İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ağaç A.Ş.’yle görüşmelere geçiyoruz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Orada bir de iklim biraz serttir.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Ağaç A.Ş. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin kuruluşlarından efendim. Burada üretilmiş, kadın çiftçilerimiz tarafından bire bir üretilmiş dış mekân süs bitkilerini İstanbul Büyükşehir Belediyesine satış ve pazarlama noktasında görüşmelere başladık. İnşallah 2016 yılında bu projeyi de başarıyla yürütmeyi hedefliyoruz.

BAŞKAN – Bizim Bursa Büyükşehir Belediyesinde de “Tarım A.Ş.” adı altında bir şirket kuruldu, Bursa’da özellikle dağ yöresindeki kırsal alandaki çalışmalarla ilgili.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Pazarlama konusunda sıkıntı yaşarsak destek bekleriz efendim.

BAŞKAN – İnşallah.

Elâzığ’da...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Elâzığ ilinde “Kadın eli değdi, sebze kurudu, domates un oldu.” ismiyle domatesten domates unu yapımı ülkemizde çok bilinmeyen bir konu. İki cümleyle özetlemek gerekirse, ortalama 9 ila 11 kilogram yaş domatesten 1 kilo domates unu elde ediliyor. Yörede sezonunda 50 kuruştan satılabilen domatesin 1 kilo domates unu olarak piyasa değeri 70-80 TL civarında.

BAŞKAN – Domates ununa talep var mı peki?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Ülkemizde çok yaygın değil efendim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Biz kullanırız onu.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Evet ben de kullanırım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Ama özellikle hazır çorba sektöründe yaygın bir kullanım alanı olacağını düşünüyoruz. Zaten 125 kiloluk paketler hâlinde 7-8 lira ortalama fiyatla satılıyor. Domatese katma değer sağlaması bakımında kadın çiftçiler nezdinde de büyük fayda sağlayacağını düşünüyoruz. İnşallah, hedeflediğimiz güzel projelerden birisi de bu olacak.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Eşim Ermenekli. Biz Ermenek yöresi, orada Mersin Gülnar yöresi kullanırız onu. “Batırma” denilir, bilir misiniz? Normalde yazın domatesin kendisiyle yapılır, yoğurulur, ezilir; kışın da yaş domates olmadığı için domates kurusunu çekerler, onunla yaparlar. Onların haberi olursa köşeyi dönerler oradakiler.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Yurt dışında paketler hâlinde görüyoruz ama Türkiye’ye geldiğiniz zaman bu ürünü görmemiz çok zor. Ancak ev şartlarında biz Elâzığ’da görebildik. Literatürü ve şöyle bir İnternet’i taradığınız zaman, Türkiye’de üretim alanı hiç yok yani bunun üretime geçişi hiç olmamış. Bir proje başlatılmış ama sonucu belli değil. İnşallah, biz burada, Elâzığ’da hem kadınları bu konuda aktif hâle getirip hem de bir sektöre kazandırma niyetimiz var. İnşallah başarıya ulaşırız.

BAŞKAN – İnşallah.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Aynen pul biber gibi yani bilmiyorum, ben kullanıyorum. Mesela, kısırda, mercimek köftesinde, pek çok şeyde çok güzel kokuyor, çok lezzetli bir şey. Yani, ben kullanıyorum şahsen.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Biz bir makineyle onun suyunu da biraz alarak artık çorba yaparken direkt...

BAŞKAN – Burada, kadınlarımıza, bu işi yaparken -işte az önce “makine” dediniz- bu tür destekler veriliyor mu bu proje kapsamında?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, bu proje kapsamında bir alan kuracağınız kadınlara.

BAŞKAN – Şu an geçti mi çalışmaya?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şu anda başladık, yeni yönlendirme komitemizi kurduk, kadınlarımızı seçtik, eğitim çalışmaları başladı. Tüm eğitimleri kadınlarla İŞKUR kapsamında yapıyoruz ki, sigorta kapsamında bir 20 lira bile almak onlar için çok önemli olacak ve domates yetiştiriciliğiyle modüler bir eğitim alıyorlar.

BAŞKAN – Önce eğitime başvuruyorlar.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Tabii ki, eğitimle başlıyoruz, sonra projenin ilerleyen faaliyetlerini gerçekleştiriyoruz. Tabii ki, bir de onlar için bir üretim atölyesi oluşturuyoruz.

BAŞKAN – Peki, eğitim alanlarını nerede veriyorsunuz yani bulundukları yerlerde mi? Nasıl oluyor, eğitime nasıl geliyor kadınlar? Nasıl bir sistem?

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Nasıl seçiliyor, nasıl geliyorlar?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bahsedeyim mi Başkanım?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Tabii, tabii.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şimdi, tabii eğitime başlarken belirli kriterlerimiz oluyor. Bir kere temelde kadının kendi istekli olması bizim için çok önemli. Onun dışında, ÇKS’ye kayıtlı olan kadınlarımızın işin içerisine girmesi ve bu yıl 18-40 yaş kadınlarımıza, genç kadınlarımıza birazcık daha önem verdik ki, biliyorsunuz Bakanlığın gençlere yönelik yeni çıkan destekleme programından da faydalansınlar diye. Dolayısıyla, seçim yaparken tabii ki köylerinden çıkıp bu çalışmayı yapmak isteyen, ileride de bunu sürdürülebilir olarak sağlayacak olan kadınlarımız. Şanslıyız, ekiplerimiz illerde bulunan ve ilçelerde çalışanlar kadınlarımızı çok iyi tanıyorlar. Lider kadınları başta seçiyoruz çünkü bir lider kadın diğer kadınları da çok rahat etkiliyor. Bu nedenle, kadınlarla ilgili sıkıntımız olmuyor. Hakkâri’de en sıkıntılı diye düşündüğüm noktada 250 kadına ulaştık ve 60 kadınla proje kapsamında çalışabilecektik. Bu bizim için çok sevindiriciydi. Diğer çalışmalara kattık onları da. Yani, seçmede ya da kadınlara ulaşmada herhangi bir sıkıntı yaşamıyoruz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bir de ben şunu eklemek istiyorum: Aslında bir sağlıklı olarak, hekim olarak bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bizim hem kendimizin sağlığı hem gelecek nesillerin sağlığı, sağlıklı bir nesil yetiştirme adına da bu yetiştirilen ürünlerin organik olmasını da çok önemsiyorum. Onun da kayıtlara geçmesini istiyorum. Özellikle yetiştirilirken işte ilaçlamada, organik olarak yetişmesinde neler gerekliyse o bilgilerin de bu hanım kardeşlerimize aktarılması gerektiğine inanıyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, tüm eğitimlerimizde dikkat ettiğimiz konulardan birisi de gerçekten iyi tarım uygulamalarının kadınlarımız tarafından öğrenilmiş olması.

BAŞKAN – Devam edelim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bir cümle daha paylaşabilirim efendim.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bu anlamda, Antalya ilinde, bir öncekinde paylaştığımız proje, biyolojik mücadele olması, örtü altı sebze yetiştiriciliği bakımından da kadın çiftçilerin bilinçlendirilmesi, eğitilmesi noktasında çok önemli; sizinle aynı düşünceye katılıyorum.

Ayrıca, bütün bu çalışmalarımıza İŞKUR desteğinin sağlanmasıyla da onlara günlük zaruri, bugünün rakamıyla 20 TL civarında ödemeleri yapılıyor. Ayrıca, eğitim süresince iş hastalıkları ve meslek kazalarına karşı da sigortalanabiliyorlar. Bu da bizim eğitimlerimize veya bizim hedef kitleye ulaşmamız noktasında eğitimlerimizi daha cazip hâle getirdi. Bu noktada, İŞKUR'un desteklerinden ötürü, ben huzurunuzda İŞKUR'a da şükranlarımı arz etmek istiyorum.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Aslında, bunu söylemişken şimdi ben başka bir şeye de vurgu yapmak istiyorum. Ben, ayrıca Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonundayım. O Komisyonunda biz yeni bir kanun teklifi görüştük ve Genel Kurula gönderdik. Orada da zamanlı çalışma...

BAŞKAN – Esnek çalışma...

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – ...esnek çalışma getiriyoruz. Burada sizin de söylediğiniz gibi, bu ödediğiniz miktarlar belli bir süreyi kapsıyor. Biz de kadınlarımızı bu sürede de olsa güvencelenmiş olarak hayatlarını idame ettirecek şekilde bir düzenleme getiriyoruz çalıştıkları sürece. Çalışırken o güvenceyi elde edecek, çalışmadığı zaman ister kendi ödemesiyle sigortası devam edecek veya başka bir zaman çalışıncaya kadar o donmuş olacak. Bu noktada o gelecek kanunun da çok önemli olduğunu vurgulamak istiyorum.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bir de şeyi soracaktım: Orada Ankara'da domates yetiştiriciliği diye gördük. Orada serada domates mi?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Bu Afyon'da yapılan bir şey de ama termalle yapıyoruz biz. Ankara'da neyle yapılacak? Topraksız tarım, gördüğüm kadarıyla fotoğraflar öyleydi.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şimdi, Ankara'da yapacağımız “yeşil üretim” dediğimiz, gerçekten üretimin her aşamasında doğaya zarar vermeyen, çevreye duyarlı bir üretim modeli kullanılmak isteniyor. Seralarda olacak ama güneş kolektöründen yararlanacağız ve hem seranın ısıtılması hem de daha sonra damla sulama yöntemiyle sulanmasında kullanacağız.

HATİCE DUDU ÖZKAL (Afyonkarahisar) – Zaten arı kullanılıyor ve biz termal kullanıyoruz. Odukça da yaygın topraksız tarım, o fotoğraflar öyleydi.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – O fotoğraf aslında...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Projede eğitimler yeni başlıyor efendim, eski resimlerden kullandık.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Eski fotoğraflardan hazırlanmıştı, o yüzden. Ama, Ankara'daki bu çalışmayı da Bepazarı ilçesinde gerçekleştireceğiz. Kadınlarda bir hareketlenme, Ankara'da da çiftçilerde bir hareketlenme sağlamayı düşünüyoruz. Kendileri çok istekli olarak proje başvurusunda bulunmuşlardı.

BAŞKAN – Buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Efendim, geçen yıl 8 ilde başlattığımız Tarımda Kadın Girişimciliğinin Güçlendirilmesi Programı'na bu yıl 10 ilde 500 kadın çiftçimiz hedefi noktasında devam edeceğiz.

BAŞKAN – Geçen yılki iller hangileriydi?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Efendim, geçen yılki iller; Balıkesir, Muğla, Çankırı, Konya, Malatya, Kırklareli, Zonguldak, Gaziantep.

BAŞKAN – Bak Konya varmış.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Sadece burada geçti Konya.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bu çalışmamız İŞKUR ve KOSGEB desteğiyle olduğu için, bir yıl bütün 81 ile ulaşma noktasında, İŞKUR’un da bütçe imkânları nispetinde ne yazık ki imkân sağlayamıyoruz. Her yıl 8-10 ili almaya çalışıyoruz.

Ben, özetle, toprağa bereket, hayata can katan kadın çiftçilerimizin, Bakanlık olarak her zaman yanlarında olduğumuzu tekrar hepinize saygıyla arz etmek istiyorum.

BAŞKAN – Bir konuyu soracağım: Daha önce “Bu 5 ilde yapıldı.” dediniz. Orada nasıl bir çalışma yapıldı, nasıl bir sonuç alındı? Az önce saydınız ya, bu Kadın Girişimcinin Güçlendirilmesi Programı...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – 8 ilde.

BAŞKAN – 8 ilde yapıldı, Balıkesir, Muğla, Konya, Çankırı, orada yapılan nasıl bir çalışmaydı, bir sonuç alındı mı? Biten bir çalışma mı, devam eden bir çalışma mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şimdi, tarımda kadın girişimcinin güçlendirilmesi, 2015’te yaptığımız o 8 ilde zaten burada bir girişimcilik model eğitim alıyorlar. Bu eğitimi aldıkları zaman yetmiş iki saat, on gün süreli ve sürekli bir eğitim oluşturulması gerekiyor ve bir iş fikri ile bir iş planı hazırlamaları lazım. Biz, burada kadınlara “Aslında herkes girişimci olmak zorunda değil, olamayabilir de.” fikrini de veriyoruz. Bu iş fikrinden kadınlar proje oluşturuyorlar ve illerinde oluşturulan bu projeler bir komisyon tarafından değerlendiriliyor girişimcilik projesi olarak ve sonuçta, il 1’incisi, 2’ncisi ve 3’üncüsü belirleniyor.

BAŞKAN – Bunu KOSGEB mi değerlendiriyor?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bir ekip kuruluyor, içinde KOSGEB de var, yeri geliyor İŞKUR’dan da olabiliyor. İl müdürlüğümüz kurmuş oldukları 3 kişilik ya da 4 kişilik komisyonla proje değerlendirme ekibini oluşturuyorlar.

BAŞKAN – Peki, burada mesela o kırsaldaki kadının bir iş fikri var ama bunu projelendirmesi ayrı bir şey.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Tabii, aslında çok zor bir iş.

BAŞKAN – O konuda nasıl bir destek veriliyor? Projelendirmeyi bilmiyor olabilir, nasıl projelendireceğini bilemiyor olabilir.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ
KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Eğitimler sırasında kadınlara zaten bir proje yapma nasıl olur, bir proje nasıl oluşturulur onun da eğitimi veriliyor. Bir projede bir fikrin geliştirilmesi için neler gerekli, işte, ilinizde ya da kendiniz hangi fikirle yola çıkmak istiyorsunuz? Bir kadınıyoruz çıkıyor diyor ki: “Ben mesela, organik bir üretim yapmak istiyorum.”

Her kadınla ilgilenen teknik personellerimiz de oluyor, onlar, onlara destek veriyorlar çünkü herkesin otomatikman, bir anda aklına gelmeyebilir ve destek verdikleriyle birlikte, oturup bilgisayarda kendi de yazan bazı kadınlarımız var, teknik elemanlarımızdan destek alan var ama tamamen kadının iş fikriyle ortaya çıkıyor. Mesela, alıç sirketi bu şekilde ortaya çıkmıştı. Bir kadın çiftçimiz zaten alıç yetiştiriciliği yapıyordu, bunun sirkeye dönüştürülmesini araştırmış, kızıyla, teknik personel arkadaşlarımızla ve sirke konusuna girmişti mesela. Kaz yetiştiriciliği, Kırklareli’nde 1’inci olan projemiz; kaz dendiği zaman Kars akla geliyor ama “Kırklareli’nde de kaz yetiştiriciliğini yapabilirim.” diyerek bir fikir üretiyor ve proje gerçekten, gayet yapılabilir şekilde bulunduğu için de desteklendi.

BAŞKAN – Yani bu eğitimlerde projenin oluşturulması konusunda destek veriliyor; bunu öğrenmek istedim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet.

Burada almış oldukları sertifika KOSGEB’de proje başvurularında bulunması için şart olduğundan dolayı sertifika sahibi oluyorlar, KOSGEB’in de desteklerine başvuruyorlar.

BAŞKAN – Sertifika sahibi olduğu zaman, bir proje kapsamında, sizin çalışmanız dışında KOSGEB’den ayrıca bir kredi talepleri...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Tabii ki.

Muğla’da mesela 8 kadınımdan 2 tanesi projenin dışında da KOSGEB’den destek aldı, 3 tanesi öz kaynaklarıyla “Ben bunu yapacağım.” dedi, kendisi devreye girdi. Yine, değişik illerde KOSGEB’e başvuran, sonuç bekleyen, destek alan kadınlarımız var.

BAŞKAN – Arkadaşlar hep kendi şehirlerini sorunca ben de Bursa’yı sorma ihtiyacı hissettim. Bursa’da bu proje kapsamında bir çalışma oldu mu, var mı diye merak ettiğimden soruyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bursa’da aslında şöyle: Biz 2014’te kırsalda kadın çalışmalarının geliştirilebilmesi ve yaygınlaştırılması için Bursa’da bir ortak akıl toplantısı düzenledik. Bursa, koordinatör ilimizdi ve diğer illeri de misafir etmiş oldu. Bu çalışmalar nezdinde, Bursa’da kadınlarımız zaten belli bir şekilde hareketlenmiş durumda yani güzel çalışmalar yürütüyorlar fakat bu proje başvurularında hep geri durdular. Hani, biz onları zorlamıyoruz, “Siz başvurun...”

BAŞKAN – Yok, proje yazımı konusunda belki desteğe çok ihtiyaç var yani fikir var ama projenin nasıl yazılacağı konusunda bir eksiklik olabilir. Çünkü Bursa’da gerçekten köy, kadın dernekleri daha aktif.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, çok aktif.

BAŞKAN – Belki biraz kooperatifleşme az, o noktada yine kadınlara destek olunması gerekiyor, kooperatifleşme noktasında çünkü derneklerin ticari alana dönüştürülmesi biraz daha zor ama kooperatifleşme daha kolay.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Şimdi, biz 81 ilimize yakın bir zamanda proje fikirlerinizi lütfen bize gönderin diye kadın çiftçilere yönelik, hazırlayacakları fikirlerini bize -proje formatını göndereceğiz- yapıp gönderecekler, mayıs ayında da toparlayacağız.

BAŞKAN – Bu proje formatlarını siz il müdürlüklerine gönderiyorsunuz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Tabii, tabii, gönderiyoruz.

BAŞKAN – Peki, il müdürlükleri bunun duyurusunu nasıl yapıyor, nasıl ulaştırıyor kadınlara?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Özel proje kapsamındakileri il müdürlükleri, aslında kadın çiftçiler için kendileri hazırlıyorlar, kadın çiftçi hazırlamıyor bunu, il müdürlüğümüzün teknik personeli, proje ekibi oturuyor, “Kadınlara yönelik neyi geliştirebiliriz Bursa’da mesela?” onun için proje hazırlayacaklar ve ondan sonra, kadınları seçmeye başlayacaklar projeler için.

BAŞKAN – Siz müdürlüklere formatı gönderip onlardan bilgi mi istiyorsunuz şu aşamada?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Evet efendim.

Elâzığ’daki domates unu projesini Elâzığ İl Müdürlüğümüz hazırladı, bu anlamda, ben huzurlarınızda onlara da şükranlarımı arz etmek istiyorum. Özellikle, illerdeki kadın teknik personelimiz, isimsiz kahramanlarımız.

BAŞKAN – Siz il müdürlüklerine diyorsunuz ki: İlinizde kadınlara yönelik nasıl bir çalışma yapılabilir? Bize bir proje üretip gönderin.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Spesifik bir ürün veya katma değer getirebilecek bir ürün, mevcut ürünün, yaygın olan bir ürün, domates mesela veya hiç yaygın olmayan yeni bir ürünle, stevia, şeker otuyla tanıştırılması gibi. Bu anlamda, isimsiz kahramanlarımız özellikle illerimizdeki kadın teknik personellerimiz.

BAŞKAN – Bir de merak ettiğim bir konu, il müdürlüklerimiz o ildeki üniversitelerle de bir iletişim içerisinde çalışıyorlar mı, ziraat fakülteleri? Bir koordinasyon var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Eğitim, yayım faaliyetleri akabinde yüksek düzeyde iş birliği sağlıyor efendim, özellikle eğitim ayağı olduğu için bizim yürüttüğümüz işlerin. Bu anlamda, bütün fırsatları değerlendiriyorlar, ellerinden geldikçe, ilgili ziraat fakülteleri, veterinerlik fakülteleri veya gıda mühendisliği fakülteleriyle.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Ben size bir şey ilave etmek istiyorum. Şimdi, tablomu açıp baktığım zaman, Bursa İnegöl, Mudanya’da ve tekrar İnegöl’de kadın kooperatiflerimiz var. Hatta, 2015’te yeni kurulmuş Oylat Boğazı Kadınları Tarımsal Kalkınma Kooperatifi bizim programımıza dâhil olmuş. Bu çok güzel çünkü kooperatif sayımız 49’dan 54’e çıkmış durumda ve Tirilye’deki el sanatlarını çeşitli faaliyetlerimizde biz davet ediyoruz ve gayet de güzel, el sanatlarıyla ilgili tanıtımlarını yapıyorlar, güzel de kooperatif faaliyetlerini devam ettiriyorlar.

BAŞKAN – Buyurun Deniz Hanım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bir soru soracağım ben. İl bazında proje sınırlaması var mı? Yani bir ilden kaç proje çıkabilir, bunda bir sınır var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bir sınırlama getirmiyoruz efendim yani bilakis, illerden olabildiğince proje gelmesini istiyoruz, biz aralarından hedef kitlemize uygun olacak, katma değer yaratacak veya istihdam sağlayabilecek olanı seçmeye gayret ediyoruz, illerimize bir sınırlama getirmiyoruz.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Seçerken de bir sınırlamanız yok değil mi? Yani 1, 3, 5...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Yok efendim. Bizim seçme kriterimiz sadece bütçe olanakları nispetince daha fazla, daha farklı illere ulaşabilme noktasında bizim en önemli kriterimiz ancak illere sınırlama getirmiyoruz “1 proje göndereceksiniz sadece.” anlamında bir sınırlamamız olmuyor.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Hüsnüye Hanım.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ben de tam bu söylediklerinize tekrar katkıda bulunmak adına Konya’daki hanımlarımızı, hanım kardeşlerimizi burada tekrar anmak istiyorum. Bizim her yörede, mesela, Konya’nın içinde, merkezde 3 tane merkez ilçemiz var, her gün belli bir bölgenin pazarı olur. Oraya gittiğiniz zaman, özellikle bahar aylarından itibaren, kış aylarında da vardır ama bahar aylarından itibaren kadınlar kendi yetiştirdikleri bitkileri pazarlarda satarlar, yarısından fazlası kadındır. Bence bu bilgilerin, bu güzel çalışmaların onlar tarafından da bilinmesi, onların da haberdar edilmesi konusunda yereldeki kardeşlerimizin, yöneticilerimizin, müdürlüklerimizin daha fazla çaba sarf etmesini, efor göstermesini arzu ediyorum. Onların da yine, kooperatifleşme, projelerde yer alma konusunda bence haberleri olursa da çok güzel çalışmalara imza atacaklarına inanıyorum. Hatta, yıllardır -adı nereden gelir tam bilemiyorum ama- bir kadınlar pazarı vardır, Konya’da, Mevlâna’nın yakınında, şimdiki adı Melike Hatun Çarşısı; orada kadınlarımız evde yetiştirdiklerini getirirler, satarlar; böyle bir özelliğimiz de var diye tekrar vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Çok daha yeni olan, “Kadın çiftçiler kazanırsa tarım kazanır, kırsal kalkınır.” sloganıyla 81 ilimize ve ilçe müdürlüklerimize kadın çiftçilerin hem tarımsal desteklerden faydalanması hem de eğitim alabilmeleri adına böyle bir afiş hazırlattık. Haftaya bu afişin 81 ilimiz ve 3 bin ilçemize dağıtımları sağlanacak.

BAŞKAN – Bir süre var mı orada, gönderme süreleri sizde?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Yok, şu anda il müdürlüklerimizle irtibata geçtikleri zaman zaten...

BAŞKAN – Yani oradaki, o ildeki dernek, sivil toplum kuruluşu, kooperatifler de il müdürlükleriyle iletişime geçip böyle bir proje olabilir diye görüşmeler olabilir.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Tabii, görüşmeler gerçekleştirebilirler. Yani, bir hareketlenme sağlamak adına böyle bir çalışma başlattık.

BAŞKAN – Buyurun Deniz Hanım.

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Bir sorum daha var. Şimdi, bizim konumuz “kırsal alandaki kadını güçlendirmek”, kırsal deyince aklımıza hep tarımsal üretim geliyor veya balıkçılığı almışsınız, çok güzel bir uygulama ama Ben Aydın’la ilgili konuşmak istiyorum, bizim kırsalımızda turizm de var. Turizmle ilgili çalışmaları da bu kapsama alabilirsek zannediyorum biraz daha farklı bir şeyler çıkabilir ortaya.

BAŞKAN – O, Turizm Bakanlığına belki... O alanda olabilir, biz kadınla ilgilenen bütün kurumları çağıracağız buraya; işte, Kalkınma Ajansı, Millî Eğitimin çalışmaları, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, belki Turizm Bakanlığında da böyle bir çalışma varsa eğer -o yönde de çalışmaları olabilir bakanlıkların- onlardan da bilgi alırız. Tabii, arkadaşlarımız Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından oldukları için...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANI SÜLEYMAN BULUT – Bir cümle arz edebilir miyim efendim? Bakanlığımıza bağlı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, IPARD Fonu’ndan kırsal kalkınmaya yönelik çalışan birimimiz kırsal turizme yönelik olarak yapılan tesisleri veya yatırımları da hibe kapsamında destekliyor.

BAŞKAN – O zaman, o kurumdan da bilgi alabiliriz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Bu konuda da zaten biliyorsunuz, Nallıhan’da bir kadın grubumuzun kurmuş olduğu yer, AKÇAM tarafından da desteklenip eğitim merkezleri olarak evleri kullanılıyor, kırsal turizme açılmış durumda, Ankara örneğini düşündüğünüz zaman. Ama bunun mesela, Kastamonu’da yaygınlaştırılması için biz bu fuar kapsamında çalışan kadınlarımıza örnek konu olarak verdik, “Siz de Kastamonu evlerinizi aynen Nallıhan’daki gibi açabilirsiniz.”

BAŞKAN – Cumalıkızık’ta da öyle bir çalışma var Bursa’da.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI EĞİTİM, YAYIM VE YAYINLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI KIRSALDA KADIN HİZMETLERİ KOORDİNATÖRÜ NİMET KALELİ – Evet, Bursa Cumalıkızık’taki çalışma da gerçekten çok dikkat çekici ve zamanında orada da kadınlarımızı götürdük, gösterdik. Yani bu çalışmalar da çalışmalarımızın kapsamı içerisinde destekleniyor ve devam da ediyor.

BAŞKAN – Hüsniye Hanım...

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Terör olaylarından dolayı doğu ve güneydoğudaki hanım kardeşlerimizin de... Yine, Hakkâri’de olduğu gibi, bunu yaygınlaştırabilirsek şu anda onların hem psikolojilerini, üzerlerindeki kara bulutları dağıtma adına bu çalışmalarda yer alabilirlerse hem kendilerine faydalı olma hem uğraş bulma hem eve katkıda bulunma hem çocuklarını yetiştirirken düşünce olarak, tarz olarak vatan, millet sevgisini, bayrak sevgisini işleyerek oralarda da yapacağımız çok iş olduğunu düşünüyorum. Oraların da göz ardı edilmeyeceğinin zaten hepimiz farkındayız, biliyoruz. Ben Van’da on bir yıl çalışmış bir kardeşiniz, ablanız olarak da önemli olduğunu düşünüyorum, özellikle o bölgelerin. Hanımlarımız dışarı çıkmaktan biraz ürken fakat özeline indiginiz zaman, konuştuğunuz zaman o iradeyi gösterebilecek cesareti olan kardeşlerimiz. İnşallah, orada da güzel çalışmalara hep beraber imza atalım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum katılımınız için.

İnşallah, daha sonra da istişarelerde bulunuruz.

Bundan sonraki toplantımız da 17 Mart Perşembe saat on birde.

Tam netleştirmemekle beraber Deniz Hanım, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakóltesi Öğretim Üyesi Profesör Doktor Bülent Gülçubuk -bu konuda çalışmaları var- Hocamızı da dinlemek istiyoruz bir dahaki toplantımızda.

Toplantımızı sonlandırıyoruz.

Kapanma Saati: 13.28

